

1.
1.
2
3.
4.
5
6.

1776, 12.

QVAESTIO
IVRIS CONTROVERSI

AN

VENDITO PIGNORE
A CREDITORE SEMPER
LIBERETVR DEBITOR

QVAM

ILLVSTRIS ICTORVM ORDINIS GRATIA

PRAESIDE

D. CHRISTIANO HENR. BREVNING

PROFESS. PVBLIC. ORDINAR. IVR. NAT. ET GENT.

ET SOCIETAT. LITERAR. DVISBVRGENS.

SOCIO

IN AVDITORIO IVRIDICO

DIE XVI. MART. ANNO MDCCCLXXVI.

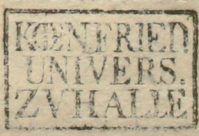
DEFENDET

ANTONIUS AVGVSTVS EHRENFRIED DRECHSLER

KLEPIZIG. MISNIC.

LIPSIAE

EX OFFICINA LANGENHEMIA.

1776

AN
VENDITO PIGNORE
A CREDITORE SEMPER
LIBERETVR DEBITOR?

§. I.

Euanuit antiqua illa fides inter homines, quam NUMA POMPILIUS adeo suis ciuibus commendauerat, teste DTONYS. HALICARN. II. p. 134. iubens, VT FIDEI NUMEN COLERENT. Eo ventum est, vt homo homini vix fidem habeat, nisi accessoriam dederit simul securitatem. Hinc antiquitas in iure Romano inuenit contractum fiduciae, pignoris, stipulationes aliasque cautiones, per quas securum redderet, qui de alterius fide seruanda dubitabat. Mittimus satisfactiones reliquasque cautiones, tantum de pignore quaedam praemittamus, quo dein datam quaestionem recte decidamus.

* 2

§. II.

§. II.

Duplex erat contractus pignoris, per quem creditori securitas dabatur, videlicet *contractus fiduciae*, atque *pignoris in specie talis*. Contractus fiduciae pignus constituerebatur creditori, interueniente mancipatione aut cessione in iure, ita, soluto debito vel pignus ut remanciperetur, vel retro cedatur, sin vero debitor obligationi de soluendo haud faceret satis, creditori pleno iure comittatur. Videtur hoc contractu pignoris dominium translatum in creditorem, at non absolute, sed ad eam conditionem de remancipando. Coniici potest ex PAVLI *Recept. Sentent. L. II. tit. XIII. §. 3.* ad quem locum videndus CUIACIUS et SCHVLTINGIUS in *Not. n. 13. et 14.* Sed non videtur huius contractus fuisse amplius vsus Iustiniano seculo, quod de eo nulla in Digestis mentio.

§. III.

Alter est contractus pignoris in specie talis, qua res in securitatem creditori possidenda dabatur, ea statuta obligatione, ut soluto debito creditor rem pignoris nomine possessam redderet, qui fuerat debitor. In hoc contractu dominium in creditorem plane non transibat, ut apparet ex FLORENTINO in *L. 35. §. ult. π. de pign. act.* in qua Iureconsultus scribit: *Pignus manente PROPRIETATE debitoris, solam POSSESSIONEM transfert ad creditorem.* Cum vero creditor oppignoratam rem possideret, non videbatur opus esse actione aliqua ad vindicandam a tertio possessore rem oppignoratam, quare et olim ad perfequendum pignus actio prodita non erat aduersus tertium possessorem, donec Praetor hypothecariam illam formulam inuenisset. Secus vero in contractu fiduciae, quippe creditor dominus rem ex hoc contractu mancipatam vindicare poterat a tertio possessore.

§. IV.

§. IV.

At, si iusto tempore solutio a debitore facta non erat, cum in crediti securitatem pignus creditori datum esset, non quidem ipse acquirebat pignus, nisi ex pacto contractui adiecto additionis in diem, ut creditori iusto pretio venditum habeatur, cuius pacti mentio fit apud MARCIANVM in L. 16. §. ult. π. de pign. et hypoth. in quo capite ICtus norat, *videri quodammodo conditionalem esse venditionem.* Sed ipse creditor tamen tunc alienandi obinebat facultatem iusto pretio. Diximus non acquirere oppignoratam rem creditorem non soluto debito. Hinc, si creditor venderet, non suo distrahebat nomine, sed debitoris potius procurator existeret, ut patet ex §. 2. I. quib. alienar. licet vel non: Unica tamen est species, in qua creditor pignus acquirit eique addicitur, quam habet IUSTINIANVS in L. 3. C. de iur. dom. impetr.

§. V.

Ea vero ipsa facultas creditori competens, vi cuius oppignoratam rem alienare potest, efficit, ut datio in pignus species alienationis habeatur. Facit in hanc rem Constitutio IUSTINIANI in L. 7. C. de reb. alien. non alienand. *Sancimus: siue lex alienationem inhiuerit, siue testator hoc fecerit, siue pactio contrahentium hoc admisserit: non solum domini alienationem, vel mancipiorum manumissionem esse prohibendam, sed etiam ususfructus dationem, vel hypothecam vel pignoris nexum penitus prohiberi.*

§. VI.

Iam ad speciem nostram. Creditor pignoraticius, cui debitor non, ut obligatus erat, satisfecit, siue quod dies solutioni praefinitus iam praeterierat, siue quod interpellatus fuerat, ut moram contraheret debitor, siue iustae denunciations, ubi necesse fuerant seruatae, siue post iudicatum ad soluendum obligatus non soluerat, vendit demum pignus iusto

iusto pretio. Quaeritur, an liberetur debitor? Sed distinctius videtur haec quaestio tractanda. Recte adfirmabitur, debitorem esse liberatum, distracto a creditore pignore, si et iusto pretio pignus venditum suumque ex pretio consecutus creditor. Cum enim in creditoris securitatem pignus datum sit, ut ex eo ipsi satisfiat, non est dubitandum, debitorem esse liberatum, quippe creditor ex pretio pignoris suum consecutus erat. Quapropter et ipse creditor, si plus est in pretio, quam in debito, debitor superfluum capiet, ut recte monet PAVLVS in *L. 7. §. de pign. act.* *Si tardius superfluum restituat creditor id, quod apud eum depositum est: ex mora etiam usuras debitori hoc nomine praestare cogendus est.*

§. VII.

At vero si ex aduerso creditor oppignoratam rem iuste vendiderat, sed ex pretio pignoris venditi, tantum, quantum debebat debitor, consecutus non erat, an et tunc liberetur debitor. Putem, ex accessoria obligatione non posse ad principalem concludi. Acceperat pignus quidem creditor in crediti securitatem: at alia est pignoris obligatio, alia crediti. Quapropter utique si suum consecutus creditor non est, manet debitor obligatus ad soluendum, quod ahuc creditori deest. Rescripsit in hanc sententiam Imp. ALEXANDER in *L. 3. C. de distract. pign.* Luciano: *Hypothecis vel pignoribus a creditoribus venundatis, in id, quod deest, aduersus reum vel fideiussorem eius actio competit.* Et in eandem sententiam extat Rescriptum DIOCLETIANI et MAXIMIANI in *L. 9. C. eod.* Verba sunt: *Quae specialiter vobis obligata sunt, debitoribus detrectantibus solutionem bona fide debetis et solenniter vendere. Ita enim apparebit, an ex pretio pignoris debito satisfieri possit. Quod si quid deerit: non prohibemini cetera etiam bona iure conuentionis consequi.*

§. VIII.

§. VIII.

Diximus antea liberari debitorem, si ex pretio suum creditor consequitur, quod ei debetur. Iam vero si demus: venditum fuisse pignus tanto pretio, ut omnino debito ex pretio satisfieri possit, at ab emtore pretium emtionis creditorem haud posse consequi: an nihilominus liberetur debitor? Facile patet, negatiuam sententiam approbandam, quod creditor suum vere consecutus non sit, modo nulla tribui possit creditori vendenti culpa. Quapropter si sciens creditor homini vendidit, quem scit, non esse soluendo, imo nunquam se ab eo pretium consecuturum, omnino liberabitur debitor. Et ita etiam PAVLVS in *L. 9. π. de distract. pign.* indicauit: *Quaestum est, si creditor ab emtore pignoris pretium seruare non potuisset, an debitor liberatus esset: putari, si nulla culpa imputari creditori possit, manere debitorem obligatum: quia ex necessitate facta venditio non liberat debitorem, nisi pecunia percepta.*

§. IX.

Sed quid? Si creditor et debitor pacti sint inter se, ut vendito pignore, quanto etiam id fiat pretio minori, liberatus sit debitor. Videndum est omnino, utrum tale valeat pactum, et an, si validum sit, debitor liberetur. Quod ad prius attinet, aut bona fide liberalique animo illud pactum pignori adiectum est: non dubito, quin valeat pactum. Sic enim concludo; Si valet pactum, ut amisso pignore debitum expiret, cur non aequale valeat pactum, ut, si minus etiam pretium sit consecutus creditor, debitum sit expunctum. At vero pactum, ut amisso pignore debitum expiret, valere, probat Rescriptum ALEXANDRI in *L. 6. C. de pignorat. actio.* Quae fortuitis casibus accidunt, cum praevideri non potuerint (in quibus etiam aggressura latronum est) nullo bonae fidei iudicio praeslantur. Et ideo creditor pignora, quae huiusmodi casu in-

ter-

*terierint, praestare non compellitur: nec a petitione debiti submo-
uetur, nisi inter contrahentes placuerit, ut AMISSIO PIGNO-
RVM LIBERET DEBITOREM.* Concludo itaque et in
supra proposita specie debitorem liberari, quippe fortis peri-
culum in se susceperat creditor. At si dolus sit in debitore,
qui, cum sciens rem minoris in pignus dederat, atque, quam-
uis soluendo sit, tamen haud soluat in eam causam, ut credi-
tor damnum sentiat, non liberatur, potius non obstante pa-
cto conueniri potest.

§. X.

Tandem contingere potest, ut debitor obaeratus mor-
tuus heredes haud relinquat, bona vero relicta non sufficient
creditori, qui distracto pignore suum non consequitur, an
liberetur debitor. Et quamuis dici forsan posset, cessare
debiti ulterioris exactionem, cum bona haud adsint, tamen
debitor, qui amplius non extat, dici nequit liberatus, cum
suum consecutus non sit creditor. Denique nihil diximus de
hypothecca, seu Praetorio illo pacto, quod eundem cum pi-
gnore finem habet, quamuis creditori res hypothecata non
tradatur; tamen si rei hypothecatae venditio facta sit legiti-
me, nulla erit hic inter pignus et hypothecam in hac quaestio-
ne erit differentia.

Leipzig, Diss., 1776 A-G

aus 34 Stk. bisher verkauft

VD
18

1776, 12.

QVAESTIO
IVRIS CONTROVERSI
AN
VENDITO PIGNORE
A CREDITORE SEMPER
LIBERETVR DEBITOR

R. 1775

QVAM
ILLVSTRIS ICTORVM ORDINIS GRATIA
PRAESIDE
D. CHRISTIANO HENR. BREVNING
PROFESS. PVBLIC. ORDINAR. IVR. NAT. ET GENT.
ET SOCIETAT. LITERAR. DVISBVRGENS.
SOCIO
IN AVDITORIO IVRIDICO
DIE XVI. MART. ANNO MDCCCLXXVI.
DEFENDET
ANTONIUS AVGVSTVS EHRENFRIED DRECHSLER

KLEPZIG. MISNIC.

LIPSIAE
EX OFFICINA LANGENHEMIA.

